

Postilaki

Postilaki uudistui kesäkuussa, jakelussa on jo vapaa kilpailu

Sanomalehtien liitto otti kantaa (HS Mielipide 9.8.) postilain uudistukseen arvostelemalla, että yleispalvelun kevennystä suunnitellaan Posti Oy:n näkökulmasta ja että postilain uudistuksessa pitäisi huomioida kuluttajien etua.

Lukijoiden on hyvä tietää, että postilaki uudistui jo kesäkuussa. Liikenne- ja viestintäministeriö oli lainmuutoksen ensimmäisessä vaiheessa hyvin avokätinen sanomalehtiä julkaisuille kustantajille ja poisti niiltä viimeisetkin velvoitteet kirjelijakelussa: lehtitalot voivat nyt jakaa kirjeitä missä ja milloin haluavat, vailla rajoitteita. Postin kaikki velvoitteet pidettiin ennallaan.

Postinjakelussa on siten vapaa kilpailu, ja Jakeluyhtiö Suomi, jonka yli kymmenen lehtitaloa omistaa, on ilmoittanut avoimesti haastavansa Postin.

Lehtiyhtiöiden huoli sanomalehtien jakelusta on silti ymmär-

rettävä. Paperilehdille on vielä paljon lukijoita, itsekin luen niitä päivittäin. Lehdet ovat kuitenkin yleispalvelun ulkopuolella, ja jakelu on hoidettu aina kaupalliselta pohjalta.

Sanomalehdistä noin 80 prosenttia jaetaan varhaisjakelussa, josta lehtien omat jakeluyhtiöt hoitavat yli puolet.

Halutessaan lehtiyhtiöt voisivat laajentaa omaa jakeluaan, mutta ne ovat keskittyneet kannattaville taajama-alueille. Postille on jätetty jakelu harvaan asutuilla alueilla, joissa jakelun kustannukset ovat jopa kymmenkertaiset.

Postilain yleispalvelua pitää uudistaa ennen kaikkea kuluttajien ja yritysten tarpeiden muuttumisen vuoksi digitalisaation edetessä. Hyvä esimerkki tästä oli Porvoossa tehty kokeilu, jossa yleispalvelukirjeitä jaettiin viiden päivän sijasta vain kahtena päivänä. Tulos oli, että 79 prosenttia piti kaksi-

päiväistä jakelua riittävänä.

Toisessa kirjoituksessa (HS 9.8.) Timo Valtonen antoi ymmärtää, että postipalvelujen heikennykset olisivat johtuneet Postin logistiikan tappioista. Tämä ei pidä paikkaansa. Logistiikka oli aikaisemmin tappiolla, mutta sen vuoden 2015 oikaistu liiketulos ylsi jo voitolle.

Postipalveluja on jouduttu tehostamaan täysin ilman logistiikan vaikutusta, sillä osoitteellisten kirjeiden määrä on vähentynyt yli 30 prosenttia eli yli 360 miljoonaa kappaletta vuosina 2008–2015. Viime vuonna volyymin lasku söi tuottoja yli 70 miljoonaa euroa.

Posti haluaa jakaa kirjeitä ja lehtiä koko maassa niin pitkään kuin paperiviestintää on ylipäättään olemassa. Tämä kyky edellyttää postilain uudistamista digitalisaation kehityksen mukaiseksi.

Risto Savikko
johtaja, Posti